

мотивів, за О. Я. Савченко, 1999), сприяти їхньої само ідентифікації як високоосвічених фахівців, громадян європейської країни, чия успішна, наполеглива праця є запорукою добробуту держави, стабільності суспільства.

Отже, виділення трьох взаємозв'язаних компонентів навчальної діяльності дає можливість окреслити шляхи індивідуалізації навчального процесу.

В. В. Хороших, старш. викл.,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ

У процесі навчання іноземній мові особлива увага приділяється, зокрема, навчання писемному мовленню. Щоб зробити цей процес успішним, необхідно спочатку проаналізувати здатність і готовність першокурсників успішно задовольнити вимоги до писемного мовлення. Необхідно зазначити, що студенти, по-перше, не завжди здатні, по-друге, не завжди готові до інших підходів, вимог та самостійного опрацювання великої кількості матеріалу, порівняно з вимогами середньої школи, яка, зокрема, не навчає прийомам та навичкам творчого писемного мовлення, скажемо написання есе, доповідей та ін. В університеті, в силу об'єктивних причин, групи скомплектовані таким чином, що в межах однієї групи студенти мають різний рівень підготовки з іноземної мови. Тому перед викладачем постає задача не тільки подати матеріал згідно з навчальним планом, але також вирівняти групу, знайти шляхи підвищення працездатності, шляхи усунення ускладнень та перешкод. Для цього необхідно визначити рівень попередньої підготовки кожного студента, його здатність і готовність до засвоєння знань, вміння та навички опрацювання матеріалу, вміння успішно співпрацювати в колективі. Саме в цьому випадку індивідуальна консультативна робота надає можливість адаптувати студента до умов навчання в університеті, знайти прогалини в його знаннях, підтягнути до належного рівня і, фактично, навчити вчитися.

В подальшому індивідуальна консультаційна робота перетворюється на засіб активізації навчального процесу. Викладач на-

вчас правильно вибирати цілі, планувати виконання робіт, допомагає розібратися в проблемних питаннях, залучає до дискусії і тим самим впливає на формування світогляду студента.

Процес писемного мовлення — це не тільки засіб розказати про те, що хочеш, але також розказати в найкращий спосіб. Це відображення розумової діяльності зафіксоване на папері. Тому індивідуалізація писемного мовлення — це навчання з урахуванням знань, індивідуально-психологічних особливостей, інтересів, нахилів та мотивів студентів. Творчі завдання активізують творчу діяльність студентів, підвищують їх потенціал, самостійність, розширюють світогляд.

Варто детальніше зупинитися на двох важливих видах творчої писемної діяльності, яким необхідно навчити студентів — есе та доповіді.

Есе — це короткий твір, сфокусований на одній темі, що є цікавою для автора. Воно повинно розкривати персональній погляд автора на речі, передавати власній досвід чи думки та відношення автора до теми. При написанні есе необхідно додержуватися загальноприйнятої чіткої логіко-композиційної побудови, а процес його написання повинен обов'язково складатися з трьох послідовних стадій (prewriting, writing, postwriting or revising).

Доповідь — це публічне повідомлення, що являє собою розвернене викладення фактів за певною темою або опис ситуації, події, що надає інформацію, яку потребують слухачі. Структура доповіді також повинна мати чітку структуру. Доповідь готується як складова частина проектної роботи (Project Work), що є гнучким поєднанням самостійної діяльності з різними формами інформації.

Задача викладача — організувати пошук матеріалів, сформувати команду враховуючи взаємозалежність її членів, навчити прийомам трансформації матеріалів та їх адаптації до аудиторії, навчити логіко-композиційній побудові доповідей та організувати послідовність презентації матеріалу, а також створити позитивний мікроклімат, що допомагає враховувати індивідуальні тісніше пов'язує учбовий процес з життєвими процесами.